

משנה ג'

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי אָמַר, שְׁלֹשָׁה בְנֵי אָדָם שְׂאֵכְלוּ יַחַד עַל שֻׁלְחָן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה, פָּאֵלוּ אָכְלוּ מִזְבָּחֵי מֵתִים מֵאוֹכֵל שְׁהוֹקֵרֵב לַעֲבוּדָה זָרָה, שְׁנַאֲמַר (ישעיה כח, ח) כִּי כָל שֻׁלְחָנוֹת מְלֹאוּ קִיָּא צָאָה עֲבוּדָה זָרָה בְּלֵי מְקוֹם דְּהֵיִינוּ שְׁהִיִּית וְלֹא הִזְכִּירוּ אֶת הַמְּקוֹם שֶׁהוּא כִּינּוּי לִקְב"ה עַל הַשּׁוֹלְחָן שֶׁאֲכָלוּ עָלָיו זֶה נִקְרָא כֹּאֲלוּ אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁהוֹגֵשׁ לַעֲבוּדָה זָרָה. אָבֵל שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים שְׂאֵכְלוּ עַל שֻׁלְחָן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה, פָּאֵלוּ אָכְלוּ מִשְׁלַחְנֵי שֶׁל מְקוֹם בְּרוּךְ הוּא הַקְּב"ה, שְׁנַאֲמַר (יחזקאל מא, כב) וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלֻחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' מִפְּסוּק זֶה נִלְמַד כִּי מִזְבַּח נִקְרָא שׁוֹלְחָנוֹ שֶׁל הַקְּב"ה, וּפְעָמִים שׁוֹלְחָנוֹ שֶׁל הָאָדָם הוּא כְּמוֹ מִזְבַּח, זֹאת כֹּאֲשֶׁר מְדַבְּרִים עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה. וּבִגְמָרָא בְּרִכּוֹת (נ"ה ע"א) נִכְתָּב בְּזִמְנָן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קַיִים, מִזְבַּח מִכְפָּר עַל יִשְׂרָאֵל, וְעַכְשָׁיו (כְּשֶׁאִין בֵּית מִקְדָּשׁ) שׁוֹלְחָנוֹ שֶׁל אָדָם מִכְפָּר עָלָיו.

רבינו ברטנורא
ולא אמרו עליו דברי תורה - ובברכת המזון שמברכים על השלחן, יוצאין ידי חובתן, וחשוב כאילו אמרו עליו דברי תורה. כך שמעתי:
מזבחי מתים - תקרובת עבודה זרה. דכתיב (תהלים קו) ויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחי מתים: מלאו קיָא צואה - ועבודה זרה קרויה צואה, דכתיב (ישעיהו ל) צא תאמר לו:
בלי מקום - בשביל שלא הזכירו שמו של מקום ברוך הוא על השלחן: שנאמר וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' - מיד כשדיבר בדברי תורה נקרא שלחן אשר לפני ה'. ויש אומרים מראשו של מקרא הוא יוצא, דכתיב והמזבח עץ שלש אמות, אל תקרי אמות אלא אמות, כמו יש אם למקרא. שלש כנגד תורה נביאים וכתובים, ואמרי לה מקרא משנה ותלמוד. שצריך אדם לדבר בהן על השלחן, ואז קרוי שלחן אשר לפני ה'. כך פירש רש"י: